

VDVACCOUNTANTS.BE
ACCOUNTANTS - BELASTINGCONSULENTEN

Tomt 4, 9520 Vlierzele / Voskenslaan 127, 9000 Gent
T 053 77 66 66 F 053 77 66 60 M 0486 17 47 57
www.vdvaccountants.be devloo@vdvaccountants.be
BTW BE 0471 998 832 KBC 734-0121220-76

INVORDERINGSMOGELIJKHEDEN VAN FISCALE SCHULDEN BIJ GEHUWDEN :

BESPREKING IN PB EN BTW

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
Personenbelasting	4
I. Aangifte	4
II. Aanslag.....	5
III. Bezwaar	9
IV. Invordering	11
BTW	17

Inleiding

Invorderingsmogelijkheden van fiscale schulden bij gehuwden: bespreking in PB en BTW... Een hele mond vol, en laat ons eerlijk zijn, erg aantrekkelijk klinkt het niet.

Toch herbergt deze titel meer dan men op het eerste zicht zou vermoeden. Het is een onderwerp dat wel degelijk uiterst interessant kan zijn, bijvoorbeeld om te weten wat je rechten zijn, wat de fiscus mag en niet mag om fiscale schulden in te vorderen bij de belastingplichtige en/of diens partner, aan welke termijnen moet voldaan worden...

Meestal zal men zich pas de vraag stellen wat de mogelijkheden van de fiscus zijn, als de zaken niet goed draaien en men de verschuldigde belastingen niet (meer) kan betalen. Of als na controle een bijkomende aanslag wordt gevestigd en men van mening is dat deze niet correct is. Het zijn met ander woorden zaken waar we liever niet mee in aanraking komen maar die goed om weten zijn.

Dit werk is opgevat als een kennismaking met de fiscale procedure die in het Wetboek Inkomstenbelasting van 1992 (kort: WIB92) wordt bepaald. Meer bepaald in titel VII van het WIB92: "Vestiging en invordering van de belastingen", is terug te vinden waar dit werk op gebaseerd is. Juridisch taalgebruik is dan ook onvermijdelijk in dit werk.

De invordering is slechts een klein onderdeel van de fiscale procedure. De invordering op zich bespreken kan volgens mij niet zonder eerst een korte beschrijving te geven van de procedure inzake aangifte, aanslag en bezwaar.

PERSONENBELASTING

I. Aangifte

Alvorens een belasting kan worden ingevorderd, dient er een aanslag gevestigd door de bevoegde Administratie. De administratie kan op verscheidene manieren een aanslag vestigen, namelijk overeenkomstig de ingediende aangifte, via een aanslag van ambtswege of na een bericht van wijziging.

In de aangifte moeten de belastingplichtigen alle belastbare inkomsten opnemen. Het is dan ook op basis van deze aangifte dat de te betalen belasting zal worden berekend.

Wie dient een aangifte in?

Elke belastingplichtige is gehouden een aangifte in te dienen, ook al heeft hij/zij geen belastbare inkomsten verworven.

Gehuwden en wettelijk samenwonenden moeten een gezamenlijk aangifte indienen. In het jaar van huwelijk moeten zij nog een afzonderlijke aangifte indienen. Bij scheiding worden zij geacht nog in het jaar van scheiding samen een aangifte in te dienen. Evenwel kan de administratie toestaan dat ze toch aparte aangiftes indienen die door de administratie zullen worden samengevoegd voor het berekenen van de aanslag.

Bij overlijden zijn het de erfgenamen, algemene legatarissen of de begiftigden die de aangifte moeten indienen. Indien de overledene gehuwd was, kan de weduwnaar/weduwe kiezen of ze een gezamenlijke dan wel een afzonderlijke aangifte indient.

Termijn van indiening van een aangifte

De termijn van indiening wordt niet echt voorzien in de wet. De belastingdienst zal deze bepalen. De uiterste datum van indiening wordt vermeld op het aangifteformulier. Er werd echter wel bepaald dat de uiterste datum van indiening niet korter mag zijn dan één maand na de datum van verzending van het aangifteformulier.

Voor de personenbelasting wordt in België sinds enkele jaren de uiterste datum van indiening bepaald op 30 juni van het aanslagjaar. Indien men verkiest om zijn aangifte elektronisch te laten indienen door een mandataris dan heeft deze tijd tot 31 oktober van het aanslagjaar om deze in te dienen.

Wanneer men verhuist naar het buitenland dan moet men binnen de drie maanden na datum van verhuis een aangifte indienen. De aangifte dient dan spontaan te worden aangevraagd bij de betrokken administratie.

Bij overlijden van de belastingplichtige hebben de erfgenamen vijf maanden tijd om een aangifte in te dienen.

Het is van belang om de aangifte tijdig in te dienen. Wordt de aangifte te laat of niet ingediend dan kan de administratie een aanslag van ambtswege uitvoeren en boeten en intresten rekenen.

Het is echter onder bepaalde omstandigheden mogelijk om uitstel te verkrijgen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen individueel of collectief uitstel. Individueel uitstel betreft een individuele belastingplichtige die een aanvraag tot uitstel indient bij de belastingdienst omwille van bijvoorbeeld ernstige ziekte, het nog niet ontvangen van bepaalde loonfiches, verdwijning van stukken door brand of diefstal,...

Een mandataris die aangiften invult voor derden kan uitstel vragen voor meerdere aangiften tegelijk. Hij dient daarvoor een speciale aanvraag in te dienen bij de bevoegde administratie.

Forfaitairen en niet-inwoners krijgen gewoonlijk een langere aangiftetermijn.

II. Aanslag

Onder aanslag moeten we verstaan de juridische handeling door de administratie waarbij de te betalen belasting wordt vastgesteld. De wijze waarop ze dit doet, is met behulp van het kohier. Het kohier is, zoals we later zullen zien, een akte waarmee de uitvoerbaarverklaring van de aanslag wordt vastgesteld en waarmee de invordering van start gaat.

De vaststelling van de grondslag voor de te betalen belasting kan op drie manieren:

- op grond van de ingediende aangifte
- op grond van een gecorrigeerde aangifte na verwerking van een bericht van wijziging
- op grond van door de administratie vermoede inkomsten via aanslag van ambtswege

Aanslag overeenkomstig de aangifte

In vele gevallen wordt er gewoon een aanslag gevestigd aan de hand van de aangifte die door de belastingplichtige werd ingediend. Later kan de administratie evenwel nog na een (grondigere) controle overgaan tot een bijkomende aanslag.

Aanslag op grond van een gecorrigeerde aangifte

De administratie kan, na controle van de aangegeven inkomsten, van mening zijn dat de aangegeven inkomsten of aftrekken niet correct zijn en een aanslag willen vestigen aan de hand van de door haar gecorrigeerde gegevens. Vooraleer zij dit kan doen moet ze aan de belastingplichtige een bericht van wijziging sturen met de mededeling dat ze bepaalde inkomsten of gegevens wil veranderen. De administratie is verplicht deze wijziging goed te motiveren. Doet ze dit niet dan wordt de aldus bekomen aanslag als nietig beschouwd.

Dit bericht van wijziging is van belang, omdat het de belastingplichtige de mogelijkheid geeft om de correcties na te gaan, en zijn akkoord of niet-akkoord over te maken aan de administratie. De belastingplichtige dient zijn antwoord wel in te dienen binnen één maand na datum van verzending van het bericht. Als de belastingplichtige niet of niet tijdig antwoordt, kan de administratie overgaan tot een aanslag van ambtswege. Uiteraard kan de belastingplichtige aan de administratie een verlenging van de antwoordtermijn vragen, mits goede reden. De administratie mag evenwel niet overgaan tot aanslag vóór het verstrijken van de termijn van één maand, tenzij de belastingplichtige voor die termijn akkoord gaat of dat de rechten van de schatkist in gevaar komen door een andere oorzaak dan het verstrijken van de aanslagtermijn, zoals bijvoorbeeld faillissement of verkoop van onroerend goed.

Aanslag van ambtswege

De administratie kan een aanslag ambtshalve vestigen op de inkomsten die zij kan vermoeden op basis van de haar beschikbare gegevens. Ze kan dit doen in een aantal gevallen:

- bij geen of laattijdig ingediende aangifte
- bij een aangifte die niet aan de vormvereisten voldoet en wanneer dit niet werd rechtgezet door de belastingplichtige
- bij het niet ter beschikking stellen van de documenten die leiden tot het vaststellen van de belastbare inkomsten
- bij het niet (tijdig) antwoorden op een vraag om inlichtingen
- bij het niet (tijdig) antwoorden op een bericht van wijziging

Wanneer de administratie wil overgaan tot een aanslag van ambtswege dan moet zij dit laten weten aan de belastingplichtige. Deze heeft vervolgens één maand de tijd om te reageren op deze aanslagintentie. Deze antwoordtermijn moet echter niet worden toegestaan door de administratie indien ze volgt op het niet antwoorden op een bericht van wijziging. Of weerom, indien de rechten van de schatkist in gevaar zijn. Voor onroerende voorheffing en bedrijfsvoorheffing geldt deze antwoordtermijn trouwens ook niet.

Wanneer een aanslag van ambtswege wordt gevestigd, dan heeft dit tot gevolg dat de bewijslast wordt omgekeerd. Het is nu de belastingplichtige die de juistheid van de belastbare inkomsten moet aantonen.

Aanslagtermijnen

De administratie dient een aantal termijnen te respecteren om een geldige aanslag te kunnen vestigen. Indien zij na de termijn een aanslag vestigt dan zal deze nietig zijn.

De algemene regel is dat de aanslag dient te worden gevestigd uiterlijk op 30 juni van het jaar dat volgt op het aanslagjaar en minimum zes maand na ontvangst van de aangifte door de bevoegde administratie.

De datum die van belang is om te bepalen of de aanslag op tijd werd gevestigd is de datum van uitvoerbaarverklaring van het kohier.

Er zijn echter ook verlengde aanslagtermijnen voorzien van drie en zeven jaar. Alsook enkele bijzondere termijnen.

Verlengde driejarige termijn

De gewone aanslagtermijn wordt verlengd tot drie jaar, te rekenen vanaf 1 januari van het aanslagjaar, wanneer de belastingplichtige geen of laattijdig een aangifte indient, de eigenlijke verschuldigde belasting hoger is dan de belasting met betrekking tot de belastbare inkomsten en de andere gegevens vermeld in de geldig ingediende aangifte. Het is dan ook binnen deze termijn dat de administratie controles zal uitoefenen op de aangegeven inkomsten.

Verlengde zevenjarige termijn

De aanslagtermijn wordt verlengd tot zeven jaar indien de fouten of inbreuken, van toepassing voor de driejarige termijn, werden begaan met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden, of kortweg fraude. De termijn wordt dus met vier jaar verlengd. De fraude dient door de administratie te worden bewezen. Fouten zoals nalatigheid, materiële vergissingen of onjuistheden begaan ter goeder trouw zijn geen gegronde redenen voor de verlengde aanslagtermijn.

Bijzondere Termijnen

Hertaxatietermijn

Indien een aanslag nietig wordt verklaard door de directeur van de belastingen omdat hij niet werd gevestigd overeenkomstig een wettelijke regel, met uitzondering van de verjaring, kan de administratie ter name van dezelfde belastingplichtige een nieuwe aanslag vestigen binnen de drie maanden vanaf de datum waarop de beslissing tot nietigverklaring niet meer voor de rechter kan worden aangevochten. Ze kan dit doen zelfs al is de gewone of verlengde termijn reeds verlopen.

Op die manier wordt het voor de administratie mogelijk gemaakt om toch nog een geldige aanslag te kunnen vestigen indien ze een fout of vergissing heeft begaan en zo te beletten dat de belastingplichtige, die de nietigverklaring heeft bekomen, geen enkele belasting zou moeten betalen.

Indien de nietigverklaring is uitgesproken omwille van verlopen aanslagtermijn kan de administratie geen beroep doen op de hertaxatietermijn.

Subsidiaire aanslag

Waar bij de hertaxatie de nietigheid wordt uitgesproken door de directeur van de belastingen of zijn gedelegeerde ambtenaar, betreft het hier een nietigheid die wordt uitgesproken door het gerecht omdat de belastingplichtige beroep heeft aangetekend tegen de beslissing van de directeur om de nietigheid niet toe te kennen. De administratie moet dan aan het gerecht het verzoek tot subsidiaire aanslag indienen. Ook deze aanslag kan worden toegekend en gevestigd zelfs al is de gewone driejarige termijn of verlengde zevenjarige termijn verlopen. Er werd in deze geen termijn voorzien binnen dewelke de administratie het verzoek tot subsidiaire aanslag moet voorleggen aan het gerecht. Wat betekent dat de administratie aldus over een onbeperkt aanslagtermijn beschikt, gelet op de verjaring uiteraard.

Voor de toepassing van de hertaxatie of subsidiaire aanslag kan de aanslag worden gevestigd op zijn gelijkgestelden. Dit zijn de erfgenamen, de echtgenote, de leden van het gezin, de vennootschap, de vereniging of de gemeenschap waarvan het hoofd of de directeur oorspronkelijk werd aangeslagen en wederkerig.

Bijzondere aanslagtermijn van 12 maanden

De administratie beschikt over een termijn van twaalf maanden in volgende gevallen:

- ingeval een controle of een onderzoek in verband met de toepassing van de inkomstenbelastingen ten name van een welbepaalde belastingplichtige uitwijst dat die belastingplichtige de bepalingen van het W.I.B.92 of van ter uitvoering ervan genomen besluiten inzake roerende voorheffing of bedrijfsvoorheffing heeft overtreden in de loop van één der vijf jaren voor het jaar van de vaststelling van de inbreuk
- ingeval een controle of een onderzoek door de bevoegde autoriteit van een land waarmee België een dubbelbelastingverdrag gesloten heeft, in verband met een belasting waarop dat verdrag van toepassing is, uitwijst dat belastbare inkomsten in België niet werden aangegeven in de loop van één der vijf jaren voor het jaar waarin de resultaten van die controle of dat onderzoek ter kennis van de Belgische administratie werden gebracht
- ingeval een rechtsvordering uitwijst dat belastbare inkomsten niet werden aangegeven in één der vijf jaren voor het jaar waarin de vordering is ingesteld.
- ingeval bewijskrachtige gegevens uitwijzen dat belastbare inkomsten niet werden aangegeven in de loop van één der vijf jaren voor het jaar waarin de administratie kennis krijgt van die gegevens.

In die gevallen moet de aanslag worden gevestigd binnen een termijn van 12 maanden te rekenen vanaf de datum:

- waarop de hiervoor bedoelde inbreuk werd vastgesteld
- waarop tegen de beslissing over de hiervoor genoemde rechtsvordering geen verzet of voorziening meer kan worden ingediend
- waarop de administratie kennis krijgt van de hiervoor bedoelde bewijskrachtige gegevens. Wat dit laatste betreft, is het de administratie die het bewijs moet leveren van de precieze datum waarop zij kennis heeft gekregen van deze gegevens.

III. Bezwaar

Wanneer de belastingplichtige niet akkoord is met de ontvangen aanslag, kan hij een bezwaarschrift indienen bij de administratie. Het hoeft niet te gaan om een aanslag die werd gevestigd na een bericht van wijziging. Het kan evengoed gaan om een aanslag die werd gevestigd volledig conform de door de belastingplichtige ingediende aangifte. Hij zal dit doen indien hij na aangifte ontdekt dat hij fouten heeft gemaakt of zaken is vergeten.

Het bezwaar kan ingediend worden door de in het kohier vermelde belastingschuldige, maar ook door zijn echtgenote of een aangestelde mandataris. Bij overlijden kunnen de erfgenamen het bezwaar indienen.

Het bezwaar moet steeds schriftelijk worden ingediend en moet de feitelijke en rechtsgronden bevatten waarop de belastingplichtige zijn bezwaar beroept. Hij moet zijn bezwaar indienen binnen de zes maanden vanaf de datum van verzending van het aanslagbiljet waarop de bezwaartermijn vermeld staat of vanaf de kennisgeving van de aanslag of vanaf de datum van inning van de belastingen op een ander wijze dan per kohier.

Indien het ingediende bezwaarschrift niet tijdig wordt ingediend of vormgebreken heeft, dan heeft dit de onontvankelijkheid van het bezwaar tot gevolg. De administratie moet een ontvangstbewijs aan de indiener bezorgen. Dit ontvangstbewijs betekent niet dat de administratie akkoord gaat met het bezwaar.

Indien de belastingschuldige zijn bezwaar indient binnen de drie jaar vanaf 1 januari van het aanslagjaar dan wordt de aanslagtermijn verlengd met de periode gelijk aan de tijd die is verlopen tussen de datum van het indienen van het bezwaarschrift en die van de beslissing van de directeur of de gedelegeerde ambtenaar. Deze verlenging mag echter niet meer dan zes maanden bedragen.

Het indienen van een bezwaar heeft ook tot gevolg dat de administratie enkel het onbetwiste gedeelte van aanslag mag invorderen. De belastingplichtige mag hier ook zelf om vragen om zo nalatigheidsintresten op het onbetwiste deel te vermijden. De administratie mag echter wel bewarende maatregelen nemen op het betwiste deel.

Verder worden de aangerekende nalatigheidsintresten op het betwiste gedeelte van de aanslag geschorst voor de periode tussen zes maanden vanaf de maand volgend op de indiening van het bezwaarschrift en de maand volgend op de beslissing van de administratie.

Indien de termijn voor het indienen van een bezwaar reeds is verstreken, rest de belastingplichtige nog de mogelijkheid om bij de administratie te verzoeken om een gunstmaatregel, namelijk de ambtshalve ontheffing.

Dit kan toegestaan worden voor overbelastingen ten gevolge van materiële vergissingen, dubbele belasting, of overbelastingen die blijken uit nieuwe bescheiden of feiten waarvan het laattijdig overleggen of inroepen door de belastingplichtige wordt verantwoord door gewettigde redenen. Het verzoek om ontheffing van ambtswege kan enkel op een aanslag waarvoor nog geen bezwaarschrift werd ingediend waarover reeds een beslissing werd genomen door de administratie betreffende de grond van de zaak. Echter indien het bezwaarschrift werd afgewezen omwille van laattijdigheid, of ander gebrek, dan kan het verzoek wel. Bijkomende voorwaarde is dat de overbelasting binnen de drie jaar vanaf 1 januari van het jaar van vestiging van de belasting aan de administratie moet worden medegedeeld.

Als laatste mogelijkheid kan de belastingplichtige naar de rechtbank stappen indien de administratie een ongunstige beslissing neemt voor de belastingplichtige, en dit binnen de drie maanden na kennisgeving van de beslissing. Deze dient trouwens eerst de mogelijkheden bij de administratie uit te putten, alvorens hij een rechtszaak kan beginnen. In het geval de administratie nalaat te antwoorden op een bezwaarschrift of verzoek om ambtshalve ontheffing binnen de zes maanden, dan wordt de rechtszaak echter wel ontvankelijk verklaard. Bij een aanslag van ambtswege wordt deze termijn op negen maanden gebracht.

IV. Invordering

Titel van invordering

Om de belasting te kunnen innen heeft de administratie het kohier in het leven geroepen. Dit kohier is een authentieke akte waarbij een titel tegen de belastingplichtige wordt gecreëerd en door de uitvoerbaarverklaring ervan geeft de administratie te kennen dat ze de invordering ervan zal eisen met alle wettelijke mogelijkheden waarover ze kan beschikken.

Betalingstermijnen

Als een aanslag werd gevestigd, dan moet deze binnen de twee maanden worden betaald. De twee maanden beginnen te lopen vanaf de datum van verzending van het aanslagbiljet. Deze twee data staan dan ook vermeld op het aanslagbiljet.

De ontvanger kan eventueel een afbetalingsplan toestaan indien de belastingschuldige niet in staat is om tijdig de gehele belastingschuld te betalen. Hij moet daarvoor een gemotiveerd verzoek indienen bij de ontvanger. Indien de ontvanger de betalingsfaciliteiten toegekend heeft, mag deze geen dwangmaatregelen aanwenden zolang het vastgelegde afbetalingsplan wordt nageleefd. De ontvanger mag evenwel bewarende maatregelen nemen om de invordering te waarborgen.

In bepaalde gevallen kan de ontvanger de ingekohierde belastingen onmiddellijk en volledig opeisen. Ze kan dit alleen doen indien de rechten van de schatkist in het gedrang komen.

Een belastingschuldige die nog een schuldvordering heeft op de staat voor leveringen en/of diensten, kan voor bepaalde belastingen opschorting van betaling verkrijgen totdat die vordering werd vereffend. Vorderingen op de gemeenten, provinciën en agglomeratie Brussel worden evenwel uitgesloten. Deze opschorting van eisbaarheid van belasting wordt doorgetrokken naar de eisbaarheid van erop geheven intresten. De intresten blijven echter wel doorlopen. De termijn van verjaring wordt in dit geval eveneens opgeschort.

In lijn hiervan kan de fiscale schuldvergelijking vermeld worden. Terug te geven belastingsommen aan de belastingschuldige kunnen door de administratie worden gebruikt om openstaande belastingschulden, die niet worden betwist, aan te zuiveren. Belangrijk is te vermelden dat BTW-schulden door de ontvanger kunnen worden verhaald op tegoeden van directe belastingen en omgekeerd.

Wanneer de belastingschuldige een aanslag betwist, kan hij ervoor opteren om enkel de belasting te betalen op het door hem niet betwiste gedeelte. Voor zover nodig kan hij in zijn bewaarschrift aan de directeur verzoeken om het

onbetwistbaar verschuldigd gedeelte van de belasting vast te stellen. De ontvanger zal in dat geval een apart kohier opmaken voor het niet betwiste deel.

Indien de belastingschuldige vreest dat zijn bezwaar of zijn procedure voor het gerecht zal slagen, kan hij reeds onmiddellijk het volledige bedrag van de betwiste aanslag betalen. Op die manier vermijdt hij later nalatigheidintresten te moeten betalen. Als hij dan toch gelijk zou halen, heeft hij normaal recht op de teruggave van de teveel betaalde belasting, verhoogd met moratoriumintresten.

Het kan voorkomen dat een belastingplichtige zich in een financieel uitzichtloze situatie bevindt door de vele schulden en dat hij dit nog moeilijk ooit te boven kan komen.

In dat geval heeft de belastingschuldige, naast de collectieve schuldenregeling, gespreide betalingsregeling of vraag om kwijtschelding van nalatigheidintresten, de mogelijkheid om toepassing te vragen van onbeperkt uitstel van de invordering van belastingen. Deze regeling bestaat erin dat de administratie verzaakt aan het invorderen van een deel van de belastingschuld. Belangrijkste voorwaarde is dat een deel van de belastingschuld wel wordt betaald, in een keer of gespreid. Zo kan de belastingplichtige een nieuwe start maken en verkrijgt de administratie toch nog een deel van de verschuldigde belastingen.

Bijkomende voorwaarden zijn dat de verzoekende belastingplichtige zijn onvermogen niet mag hebben georganiseerd en binnen de vijf jaar voorafgaand aan het verzoek niet eerder een onbeperkt uitstel van invordering heeft bekomen. Het onbeperkt uitstel is een uitstel, en zeker geen kwijtschelding van belasting. De ontvanger zal na toekenning van het onbeperkt uitstel, de verjaring niet langer stuiten. Hierdoor zal na verloop van vijf jaar de verschuldigdheid verdwijnen.

In geval van faillissement van de belastingplichtige, wordt deze verschoonbaar verklaard. Dit wil zeggen dat hij vanaf de uitspraak niet meer kan worden aangesproken om de onbetaalde schulden te betalen. Deze regeling van verschoonbaarheid werd doorgetrokken naar de echtgenoot.

Nalatigheidintresten

Om de belastingschuldige aan te zetten om tijdig te betalen, werd bepaald dat bij laattijdige betaling nalatigheidintresten verschuldigd zijn. De wettelijke intrestvoet werd bepaald op zeven procent en kan worden berekend op de belasting in hoofdsom, de belastingverhogingen en boeten. Ze worden aangerekend vanaf de maand die volgt op de maand waarin de betalingstermijn verstrijkt. Elke begonnen maand wordt volledig meegerekend.

In de gevallen waarin een aanslag werd gevestigd na 30 juni van het jaar dat volgt op het aanslagjaar, zijn intresten verschuldigd vanaf 1 juli van datzelfde jaar. Uitzonderd in de gevallen waarbij de belasting werd gevestigd na 30 juni van het jaar dat volgt op het aanslagjaar maar binnen de minimumtermijn van zes

maanden vanaf de datum waarop de geldige aangifte bij de aanslagdienst werd ingediend. Verder worden uitgezonderd:

- belastingen begrepen in nieuwe of subsidiaire aanslagen, in vervanging van aanslagen die waren opgenomen in een kohier uitvoerbaar verklaard uiterlijk op 30 juni van het tweede jaar van het aanslagjaar waarvoor de belasting is verschuldigd.
- aanslagen zonder belastingverhoging of met een belastingverhoging van minder dan vijftig procent.

Verjaring

Voor de inkomstenbelasting werd een termijn van vijf jaar vastgesteld waarbij men na verloop van deze periode bevrijd is van betaling. Deze termijn begint te lopen op de dag van verzending van het aanslagbiljet. Deze termijn kan door de administratie worden gestuit op verscheidene manieren. Het stuiten van de verjaring betekent dat de lopende verjaringstermijn wordt gestopt en er een nieuwe aanvangt. De stuiting wordt bekomen door volgende daden: indienen van bezwaarschrift, aanvraag tot ambtshalve ontheffing, vervolging door middel van het dwangbevel, bewaren of uitvoerend beslag, dagvaarding voor de rechtbank, aangifte van schuldvordering in een faillissement, uitdrukkelijke bekentenis van de belastingplichtige, aanvraag om betalingsgemak of collectieve schuldenregeling.

Belastingenschuldige

De term belastingenschuldige mag hier niet verward worden met de term belastingplichtige.

De belastingplichtige is een persoon onderworpen aan de personenbelasting, vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting of belasting van niet-inwoners. Het is dus eenieder die in België inkomsten verwerft.

De belastingenschuldige is de schuldenaar van de betreffende belastingen. De belastingenschuldige is meestal dezelfde persoon als de belastingplichtige. Verder zullen we zien dat ook andere personen of instanties de plaats van belastingenschuldige kunnen innemen.

Gehuwde belastingplichtingen worden in principe gezamenlijk belast.

De administratie heeft in deze zeer ruime invorderingsmogelijkheden omdat ze de schulden van de ene echtgenoot kan verhalen op het eigen vermogen van de belastingenschuldige, het gemeenschappelijk vermogen én het eigen vermogen van andere echtgenoot.

De gehuwden zijn echter niet totaal machteloos hiertegen. Bepaalde goederen kunnen toch aan deze invorderingsregel worden onttrokken, namelijk indien de eigen goederen reeds in bezit waren voor het huwelijk, ze verkregen werden via

erfenis of schenking, de goederen werden verkregen met middelen bekomen door realisatie van dergelijke goederen of met middelen die eigen zijn op grond van het huwelijksvermogensstelsel.

Huwelijksvermogensstelsels

Wanneer twee personen huwen hebben zij de mogelijkheid om hun vermogen te regelen via een huwelijkscontract. Doen zij dit niet dan is het wettelijk stelsel van toepassing.

Het wettelijk stelsel houdt in dat alle inkomsten en goederen die beide echtgenoten verwerven tijdens het huwelijk, aanzien worden als gemeenschappelijk.

Gemeenschappelijke inkomsten en goederen zijn de inkomsten uit beroepsactiviteiten, vervangingsinkomsten, inkomsten en intresten van eigen goederen en alle goederen waarvan niet bewezen kan worden dat ze eigen zijn.

Gemeenschappelijke schulden zijn alle schulden aangegaan door beide echtgenoten samen of afzonderlijk, onderhoudsverplichtingen aan kinderen van een van of beide echtgenoten. De gemeenschappelijke schulden mogen worden verhaald op de gemeenschappelijke inkomsten en goederen én op het eigen vermogen van de echtgenoten.

Tot het *eigen vermogen* behoren de goederen en schulden die een van de echtgenoten toebehoren tot de dag van het huwelijk of wettelijk samenleven, goederen om niet verworven tijdens het huwelijk, gereedschappen nodig voor de uitoefening van een beroep en voorwerpen voor persoonlijk gebruik.

Op dit eigen vermogen mogen alle gemeenschappelijke schulden worden verhaald. Doch met uitzondering van schulden aangegaan door een van de echtgenoten waar van de lasten buitensporig zijn gelet op de bestaansmiddelen van het gezin, schulden aangegaan door een van de echtgenoten bij de uitoefening van zijn beroep en onderhoudsschulden tegenover kinderen van één van de echtgenoten.

Als echtgenoten kiezen om te huwen met scheiding van goederen, dan heeft elke echtgenoot alleen het beheer en genot over zijn eigen goederen. In dit geval bestaat er geen gemeenschappelijk vermogen. Goederen waarvan niet eenduidig kan worden aangetoond dat ze tot het vermogen van één van beide echtgenoten behoren, worden in onverdeelde eigendom beschouwd.

Bij feitelijke scheiding worden de echtgenoten afzonderlijk belast vanaf het jaar na het jaar van de feitelijke scheiding. Omdat de feitelijke scheiding geen juridische gevolgen heeft tegenover schuldeisers, verandert er voor de administratie dus ook niets. Zij blijft dus de mogelijkheid bezitten om de belastingschuld van de ene echtgenoot te verhalen op de andere. Ze kan dit pas doen nadat de belastingschuldige feitelijk gescheiden echtgenoot per aangetekend schrijven in gebreke werd gesteld en aan de andere echtgenoot een exemplaar van het aanslagbiljet werd toegezonden binnen een termijn die aanvangt de vijftiende werkdag volgend op die van de verzending van de ingebrekestelling en die verstrijkt op het einde van de vierde maand van de verzending van die

ingebrekestelling. Vanaf die datum van verzending begint voor de andere echtgenoot de termijn voor bezwaar te lopen.

De feitelijk gescheiden echtgenoot kan evenwel niet blijvend aangesproken worden tot voldoening van de schulden van de echtgenoot. De belasting op het inkomen verworven vanaf het tweede jaar na de feitelijke scheiding kan niet meer worden verhaald op de feitelijk gescheiden echtgenoot.

Andere mogelijke personen die kunnen worden aangesproken om de belasting te voldoen zijn onder meer:

- Burgerlijke vennootschap en verenigingen: de administratie kan de belasting van vennoten of leden die verzaken aan het betalen van hun belastingschuld invorderen bij de vennootschap of vereniging zelf voor het aandeel dat zij hebben in de niet-uitgekeerde winsten of baten.
- Erfgenamen: zij kunnen worden aangesproken voor de belastingen die werden ingekohierd voor het overlijden op basis van een regelmatig ingediende aangifte. De erfgenamen kunnen echter kiezen wat ze doen met de nalatenschap. Ze kunnen ze aanvaarden, ze aanvaarden onder voorrecht van boedelbeschrijving of verwerpen.

Indien ze de nalatenschap verwerpen dan kunnen ze niet aangesproken worden tot voldoening van de fiscale schulden. Als ze de nalatenschap gewoon aanvaarden dan kunnen ze wel aangesproken worden tot voldoening van de belastingschuld.

In het geval ze de nalatenschap aanvaarden onder voorbehoud van boedelbeschrijving dan zal de nalatenschap slechts aanvaard worden op voorwaarde dat er niet meer schulden en lasten zijn dan de waarde van de goederen die hij verkrijgt.

- Schuldenaars van de belastingschuldige: het zogenaamde derdenbeslag kan door de administratie worden ingeroepen tegen elke persoon waarvan zij weet of vermoed dat zij sommen verschuldigd is aan de belastingschuldige. De derde-beslagene moet dan de sommen rechtstreeks aan de administratie betalen en dit binnen de vijftien dagen. Kan ze dit niet dan moet ze dit aan de administratie laten weten. Indien de derde-beslagene de verplichtingen niet nakomt dan kan zij zelf vervolgd worden tot voldoening van de betreffende belastingen.
- Overnemer van een handelszaak: de overnemer is hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van fiscale schulden van de overlater als zij geen attest heeft van de ontvanger dat alle schulden werden vereffend. Dit gedurende een termijn van twee maanden volgend op de maand waarin de akte van overdracht werd geregistreerd.
- Borgen
- Medeplichtigen aan bepaalde misdrijven in belastingzaken

Vervolging

Zoals eerder gemeld is het kohier de uitvoerbare titel waarbij de administratie de belastingen desnoods onder dwang kan innen.

Indien het zover komt dat de belastingschuldige in gebreken blijft van betaling, dan zal de ontvanger een dwangschrift aan een gerechtsdeurwaarder geven die de administratie zal bijstaan in de vervolging.

Deze gerechtsdeurwaarder zal eerst een aanmaning sturen en later een dwangbevel. Met dit dwangbevel wordt de belastingschuldige tot betaling bevolen en in kennis gesteld van gerechtelijke tenuitvoerlegging bij niet-betaling.

Wordt de belasting niet betaald binnen de gegeven termijn, dan zal de gerechtsdeurwaarder een lijst opmaken van alle in beslag genomen roerende goederen in een proces-verbaal. Dit proces-verbaal vermeldt ook de datum waarop de goederen zullen worden verkocht ter voldoening van de belastingschuld.

Ingeval van betwisting van een belastingschuld kan de administratie niet overgaan tot uitvoerend beslag. Ze kan evenwel bewarende maatregelen treffen zoals een hypotheekname op een onroerend goed van de belastingschuldige.

BTW

De invorderingsmogelijkheden voor de BTW-administratie verschillen niet veel van de mogelijkheden waarover de administratie van de directe belastingen beschikt. Hieronder vindt u dan ook slechts de zaken die verschillen.

Invordering

Waar bij de personenbelasting het kohier de titel van inning van belasting vormt, bestaat zo iets niet bij op het vlak van BTW.

Bij BTW wordt om een titel van inning te krijgen direct een dwangbevel opgemaakt.

Met de creatie van deze titel van invordering kan de BTW-administratie allerlei maatregelen nemen zoals uitvoerend beslag onder derden, bewarend beslag op roerende goederen, wettelijke hypotheek,...

Het dwangbevel stuit ook de verjaring van de vordering tot voldoening van de belasting.

Gehuwden

Omdat in het BTW-wetboek weinig werd bepaald inzake invordering van schulden, zal het burgerlijk wetboek veel bepalen.

In het burgerlijk wetboek vinden we dat onder het wettelijk stelsel, de beroepsschulden geen eigen schulden zijn en niet kunnen worden verhaald op het eigen vermogen van de echtgenote. De BTW schulden van de echtgenoot kunnen dus wel op het eigen vermogen van de belastingschuldige en op het gemeenschappelijk vermogen worden verhaald, maar niet op het eigen vermogen van de echtgenote. Dit is dus een afwijking van de bepalingen bij de directe belastingen waar dit uitdrukkelijk werd bepaald in de wet.

Bij scheiding van goederen is er dus geen gemeenschappelijk vermogen en kan de BTW-schuld enkel worden verhaald op het eigen vermogen van de belastingschuldige.

Verjaring

De vordering tot voldoening van de belasting verjaart na het verstrijken van het derde kalenderjaar volgend op het jaar waarin de oorzaak van opeisbaarheid van de belasting zich heeft voorgedaan.

Deze termijn wordt in overeenstemming met de inkomstenbelasting verlengd met vier jaar wanneer blijkt dat de belastingplichtige de BTW-wetten heeft overtreden met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden.

De administratie heeft ook zeven jaar de tijd ingeval inlichtingen verkregen van buitenlandse BTW-administraties, een rechtsvordering of bewijskrachtige gegevens aantonen dat belastbare handelingen in België niet werden aangegeven of dat er onrechtmatige aftrekken werden toegepast.

De verjaring wordt gestuit door een dagvaarding voor het gerecht, een bevel tot betaling, een betekening van een beslag en een schulderkenning.

- De verjaring wordt geschorst door elk rechtsgeding met betrekking tot de toepassing of de invordering van de belasting.